

รูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวัง

สมชาย ใจไหว^{1*} ประเวศ เวชชะ² พูนชัย ยาวีราช² สุวดี อุปปินใจ²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการบริหารและการจัดการคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวัง (2) ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารและการจัดการ (3) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการ และ (4) รูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการ ใช้วิธีการวิจัยแบบMixed-Method เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถามและการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคคลภายนอกจำนวนทั้งหมด 1436 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการบริหารและการจัดการ พบว่า ขาดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในรูปแบบที่เหมาะสม ไม่มีแผนการพัฒนาเด็กและเยาวชนรองรับโดยเฉพาะ การขาดหน่วยงานเจ้าภาพหลักรับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน (2) ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารและการจัดการ คือ การทำงานแบบบูรณาการความร่วมมือ และปัจจัยด้านครอบครัว ปัญหาความยากจน ปัญหาหนี้สินของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสังคมคือปัญหายาเสพติด (3) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการคือ การทำงานที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวังอย่างรอบด้าน (4) รูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการ SOMCHAI Model มีองค์ประกอบ คือ (1)รูปแบบ S : Styles ประกอบด้วย (1.1)หลักการบริหารและการจัดการ Principles (1.2) กระบวนการบริหารและการจัดการProcess (2) การจัดองค์การ O : Organizations (3) กลไกการทำงาน M : Mechanism(4) ความร่วมมือในการมีส่วนร่วม C : Collaborations (5)หัวหน้าหน่วยงาน H : Heads(6) พื้นที่พัฒนา A : Areas(7)การบูรณาการ I : Integrations

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารและการจัดการ , การบูรณาการ , การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน

¹ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชบุรี จังหวัดราชบุรี

² อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชบุรี จังหวัดราชบุรี

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: Somchai.jai@cru.ac.th

INTEGRATED ADMINISTRATION AND MANAGEMENT MODEL TO IMPROVE THE QUALITY OF LIFE OF CHILDREN AND YOUTH IN WANG RIVER SUB-AREA

Somchai Jaiwai^{1*} Prawet Wetcha² Phoonchai Yawirach² Suwadee Ouppinjai²

Abstract

This research aims to: (1) study the Administration and management (AM) of the quality of life of children and youth in Wang River sub-Area.(2) The Key Factors Affecting to AM (3) The Desirable future image of AM and (3) Development of an integrated AM model. The Mixed-Method Research was conducted in research. The research tools comprise of Document Analyzer, Questionnaires and participatory workshops. The data were collected from the informants include of administrators, teachers, students, parental and representative organizations outside school number 1436 people in total. The quantitative data were analyzed by percentages and means. And qualitative data were analyzed by content analysis and then compiling it into a composition. The result followed as: (1) the AM found that there is a lack of integration of school collaboration with relevant organizations in appropriate ways. There are no specific plans to develop children and youth; lack of mainstreaming units responsible for driving the child and youth development. (2) Key factors Affect to AM are the integrated working collaboration, the family factor, Poverty problem, Debt problems of parents and the social factor is the drug problem. (3) The desirable future image of AM are the working with activities that emphasis on improving the quality of life of children and youths in the Wang River sub-area all-roundly. (4) The SOMCHAI integrated AM Model consists of (1) Styles and Principles & Process which include: (2) Organizations (3) Mechanism (4) Collaborations (5) Heads (6) Areas (7) Integrations

Keywords : Model , integration , quality of life for children and youth.

¹ Doctor of Education Program in Educational Administration, ChiangRai Rajabhat University

² Department of Educational Administration, Faculty of Education, ChiangRai Rajabhat University

* Corresponding author, e-mail: Somchai.jai@cru.ac.th

บทนำ

แม่น้ำวังเป็นแม่น้ำสายหลักสายหนึ่งที่สำคัญหล่อเลี้ยงชีวิตผู้คนจำนวนมากตามที่ราบในชุมชนลุ่มแม่น้ำวัง ในอดีตแม่น้ำสายนี้อุดมสมบูรณ์ ปัจจุบันพบว่าสภาพแม่น้ำวังแปรเปลี่ยนตามสภาพ ส่งผลกระทบต่อชีวิตผู้คนโดยเฉพาะคนชุมชนลุ่มน้ำวัง วิถีชีวิตผู้คนในชุมชนลุ่มน้ำวังเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยเฉพาะชุมชนลุ่มน้ำวัง วิถีชีวิตผู้คนที่ใช้ชีวิตลุ่มน้ำแห่งนี้กำลังเปลี่ยนไปได้รับผลกระทบจากการแปรเปลี่ยนสายน้ำและสภาพชุมชนและสังคม มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนในชุมชนลุ่มน้ำวังอย่างน่าเป็นห่วง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง สภาวะการณ์การใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวังนี้กำลังเปลี่ยนไปตามกระแสข่าวที่น่าใจหาย เป็นเรื่องที่น่าให้ความสนใจ ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เป็นกลุ่มเด็กวัยเรียน มีปัญหาในด้านสภาวะการณ์การใช้ชีวิตทั้งในด้านร่างกาย และจิตใจที่ต้องเผชิญกับปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม ผ่านทางการรับรู้สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ จำลอง คำบุญชู(2560) เด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวังมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินน้อยลง จากสถิติการจับกุมดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน สถานีตำรวจภูธรวังเหนือ(2559) ชุมชนลุ่มน้ำวังมีปัญหาคารแคร์ระบาดของยาเสพติด และเด็กและเยาวชนเข้าไปข้องแวะกับยาเสพติดและอบายมุข การพนัน ร้านเกม จากรายงานของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอวังเหนือ(2559) เด็กและเยาวชนมีปัญหาคอบครัว เป็นเด็กกำพร้าเพิ่มมากขึ้น สถิติเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวังที่ไม่ได้อาศัยอยู่บิดามารดา เพิ่มมากขึ้น มีปัญหาการทิ้งถิ่นฐานหางานทำของผู้ปกครองเพิ่มขึ้น ปล่อยให้เด็กและเยาวชนอยู่บ้านตามลำพัง หรืออยู่กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา และมีปัญหาด้านความรู้ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ คิดเลขไม่เป็น และเสี่ยงในการออกกลางคันมากที่สุดในงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35 จากรายงานของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวังเหนือวิทยา(2559) เด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวังกลุ่มนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนวังเหนือวิทยา เป็นนักเรียนกลุ่มมีปัญหา 433 คน จากนักเรียนทั้งหมด 1,261 คน ตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยที่ 433 คนนี้ จำแนกแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มมีปัญหาครอบครัว 352 คน และ 76 คน เป็นเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวังที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เด็กกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างเร่งด่วน จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและตระหนักในปัญหาของปัญหาเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวังนี้ จึงทำการวิจัยเรื่องนี้ขึ้น โดยนำหลักการการบูรณาการ มาใช้ในการวิจัยและการบริหารและการจัดการร่วมกันกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน พัฒนาเป็นรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวังที่มีคุณค่าต่อคนชุมชนลุ่มน้ำวัง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารและการจัดการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารและการจัดการคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง
3. เพื่อศึกษาภาพอนาคตการบริหารและการจัดการคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง
4. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง

ขอบเขตการวิจัย

1. พื้นที่ศึกษา

1.1 โรงเรียนวังเหนือวิทยา

โรงเรียนวังเหนือวิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอโรงเรียนเดียวในอำเภอวังเหนือ ที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35 ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนใน 8 ตำบล ของชุมชนลุ่มน้ำวัง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

1.2 ชุมชนลุ่มน้ำวัง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ชุมชนลุ่มน้ำวัง ประกอบด้วย ชุมชนในตำบลวังแก้ว ตำบลทุ่งฮั่ว เทศบาลตำบลบ้านใหม่ ตำบลวังเหนือ เทศบาลตำบลวังเหนือ ตำบลวังซ้าย ตำบลวังทอง ตำบลวังทรายคำ ตำบลวังใต้ และตำบลร่องเคาะ

2. ด้านเนื้อหา

2.1. สภาพการบริหารและการจัดการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง

2.2 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารและการจัดการคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง

2.3. ภาพอนาคตการบริหารและการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง

2.4.รูปแบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง ทดลองใช้รูปแบบกับโรงเรียนวังเหนือวิทยา อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม Mixed-Method เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถามและการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารโรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหาร 4 คน ครู 83 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้น 15 คน ผู้ปกครองคณะกรรมการเครือข่ายนักเรียน 7 คนและนักเรียน 1,261 คน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงาน ผู้บริหารส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตชุมชนลุ่มน้ำวัง 60 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยโดย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพการบริหารและการจัดการของโรงเรียนวังเหนือวิทยาและของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการ ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ภาพอนาคตการบริหารและการจัดการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง โดยศึกษาเอกสารประมวลความรู้ ประชุมมองอนาคตและจัดประชุมเพื่อมองทางเลือกเชิงกลยุทธ์เพื่อมองอนาคตทั้งในด้านการบริหารและการจัดการและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง ในอีก 5 ปีข้างหน้า และประชุมเสวนามองอนาคตโดยวิธีการสร้างภาพอนาคตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง ที่เกิดขึ้นได้จริง ท่ามกลางบริบทต่างๆโดยมีกระบวนการมองอนาคตตามขั้นตอน และขั้นตอนที่ 4 พัฒนารูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง ระยะที่ 1 ร่างรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการ โดยจัดเวทีชุมชนโดยเชิญ คณะครู ผู้นำชุมชน หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนลุ่มน้ำวัง เข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมคิดรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการ มีนายอำเภอหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานการประชุมและ ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นเลขานุการบันทึกการประชุมใช้เวลาประชุม 3 ชั่วโมง สรุปสาระการ

ประชุมเพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการ เชิญตัวแทนที่ประชุมมาประชุม และนำเสนอรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการ จากนั้นจึงเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมวิพากษ์ก่อนนำไปใช้จริงอีกครั้ง นำเสนอข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ประมวลผลเป็นรูปแบบ(Model) และเรียบเรียงนำเสนอเป็นความเรียง

ระยะที่ 2 นำรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการไปใช้ โดยใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานไปใช้จริงในภาคสนาม โดย ประชุมเตรียมความพร้อมของบุคลากรเพื่อเข้าใจใน แนวทางการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการ นำรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการ ไปใช้จริง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมสุดท้ายของรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวัง ด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้เข้าร่วมกิจกรรม และผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม

ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวัง ประกอบด้วยขั้นตอน เชิญตัวแทนคณะครู หัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารส่วนท้องถิ่น หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยทำหน้าที่ดำเนินการประชุม เริ่มต้นด้วยการนำเสนอผลการวิจัยของแต่ละรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวัง เปิดโอกาสให้ทุกคนในที่ประชุมแสดงความคิดเห็นคนละ 10 นาที และผู้ช่วยวิจัยบันทึกความคิดเห็น และบันทึกเสียง เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมวิพากษ์เชิงสรุป อีกครั้ง ทั้งนี้ใช้เวลาในการสนทนาเวลาประมาณ 3 ชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูล หลังเสร็จการสนทนากลุ่ม ก็จะบันทึกเสียงจากเทปมาถอดความโดยละเอียดทั้งหมดเป็นตัวอักษรตามบทสนทนา เปรียบเทียบการจดบันทึกข้อมูลของผู้จดบันทึกข้อมูลของผู้จดบันทึก เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง ต่อจากนั้นจึงสรุปข้อมูลในหัวข้อ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ เจาะใจสำคัญของการพัฒนาอะไรบ้าง และข้อเสนอแนะอื่นๆสรุปผลการประชุมโดยผู้วิจัย นำเสนอข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ประมวลผลและเรียบเรียงนำเสนอในความเรียง

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.สภาพการบริหารและการจัดการของโรงเรียนและของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวัง พบว่า ขาดการบูรณาการความร่วมมือในการทำงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในรูปแบบที่เหมาะสม การขาดหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน และ ไม่มีแผนการพัฒนาเด็กและเยาวชนรองรับโดยเฉพาะ

2.ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการบริหารและการจัดการ คือ การทำงานแบบบูรณาการความร่วมมือ ปัจจัยสำคัญที่ฉุดรั้งการบริหารและการจัดการ คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัญหาความยากจน ปัญหาหนี้สินของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสังคมคือปัญหายาเสพติด

3.ภาพอนาคตและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการคือการทำงานที่มุ่งพัฒนาเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวังอย่างรอบด้าน

4.รูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวัง เป็นรูปแบบการทำงานระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ที่มุ่งเป้าหมายคือพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวังอย่างรอบด้าน โดยรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำ มีองค์ประกอบสำคัญ คือ

1. รูปแบบ S : (Styles) มืองค์ประกอบ คือ

1.1 หลักการบริหารและการจัดการ Principles ได้แก่ (1)หลักความชัดเจน (2)หลักคุณภาพ (3)หลักความพร้อม(4) หลักการสนับสนุน (5) หลักประสิทธิภาพ (6) หลักความรับผิดชอบ (7) หลักคุณธรรม (8) หลักการมีส่วนร่วม (9) หลักการนิเทศกำกับติดตาม (10)หลักการประเมินผล

1.2 กระบวนการบริหารและการจัดการ Process ได้แก่ 1. การวางแผน (Planning) 2. การจัดองค์การ (Organizing) 3. ภาวะผู้นำ (Leading) 4. การควบคุมติดตาม (Controlling)

(2) การจัดองค์การ O : Organizations

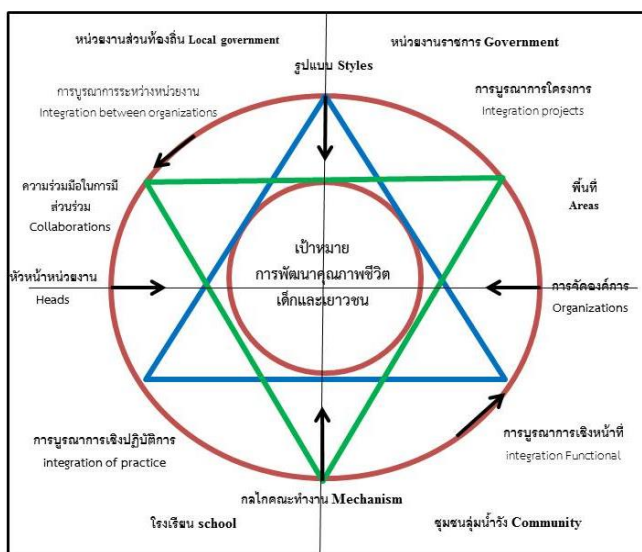
(3) กลไกการทำงาน M : Mechanism

(4) ความร่วมมือในการมีส่วนร่วม C : Collaborations

(5) หัวหน้าหน่วยงาน H : Heads

(6) พื้นที่การพัฒนา A : Areas

(7) การบูรณาการ I : Integrations ได้แก่ การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน Integration between Organizations การบูรณาการโครงการ Integration of projects การบูรณาการเชิงหน้าที่ Integration functionals และการบูรณาการการปฏิบัติ integration of practice

อภิปรายผล

1.สภาพการบริหารและการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนกลุ่มน้ำวังที่เป็นอยู่ ทั้งของโรงเรียนและของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน มีทิศทางเดียวกันคือ ขาดการบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โรงเรียนมีบทบาทน้อยในการบริหารและการจัดการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนร่วมกับชุมชนกลุ่มน้ำวัง มีบทบาทเฉพาะงานด้านการศึกษาใน ส่วนของโรงเรียนเท่านั้น เน้นทำเฉพาะงานด้านเดียวคือคุณภาพชีวิตด้านการเรียนรู้ โรงเรียนจัดการศึกษาโดย ทำให้เด็กและเยาวชนห่างไกลชุมชนตนเอง ละเลยภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งผลต่อชุมชนในอนาคตที่ไม่เข้มแข็ง สอดคล้องกับสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว(2556) ในด้านชุมชน ขาดระบบที่เลี้ยงในชุมชน ขาดกิจกรรมอย่างมีส่วนร่วม ขาดแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรมและมีส่วนร่วมจากทุก

ภาคส่วน อยู่แบบตัวใครตัวมัน ขาดจิตอาสาของชุมชน เพื่อการพัฒนาสมาชิกของชุมชน “ชุมชนอ่อนแอ ขาดระบบการจัดการอย่างมีส่วนร่วมไม่เห็นคุณค่าของลูกหลานในชุมชน จะก่อให้เกิดปัญหาสังคมอีกมากมายกำลังจะเป็นความล้มเหลวของการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กในชุมชนของตนเอง” ซึ่งจากคำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นผลผลิตคือนักเรียนที่จบการศึกษาคุณภาพการให้บริการยังไม่ตอบสนองความต้องการของชุมชนผู้นำวัง ไม่บรรลุเป้าหมายความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะคุณภาพชีวิตด้านการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน การพัฒนาด้านการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ผลการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนตกต่ำ อ้างอิงจากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนวังเหนือวิทยา(2559) จะเห็นได้ว่า สภาพการบริหารและการจัดการของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพัฒนาเด็กและเยาวชน ขาดการบูรณาการความร่วมมือในการทำงานระหว่างหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ขาดเจ้าภาพหลัก และขาดกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน สอดคล้องกับ นายแพทย์สุริยเดว ทรีปาตี(2556)กล่าวว่า “ระบบคุ้มครองเด็ก กลไกที่ดีต้องมี แต่ไม่เคยมี” สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว(2556) ระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถูกพัฒนาสำเร็จรูปในรูปแบบเดียวกันทั้งประเทศ สร้างกระแสกดดันด้วยระบบแพ้คัดออก การประเมินผลทั้งครู นักเรียนที่ทางไกลวิถีชีวิตเด็กอย่างสิ้นเชิง ทำให้เด็กออกนอกระบบการศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ผลการสอบPISA สะท้อนเด็กไทยขาดคุณภาพลดระดับลงเรื่อยๆ ผลต่อมิติคิดวิเคราะห์ของเด็กที่บกพร่อง ขาดความเชื่อมโยงและขาดความใฝ่รู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สะท้อนให้เห็นถึงสภาพการบริหารและการจัดการของชุมชนผู้นำวังปัจจุบัน ในด้านการพัฒนามีความทับซ้อนระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก ขาดความชัดเจนด้านบทบาทและหน้าที่ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานองค์กรส่วนท้องถิ่น ดังนั้นในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การบูรณาการความร่วมมือระดับจังหวัดปรับเปลี่ยนให้เป็นการบูรณาการระดับตำบลหรือระดับอำเภอ เพื่อให้เกิดความชัดเจนด้านโครงสร้าง อำนาจและหน้าที่ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นก่อน แล้วขับเคลื่อนไปสู่ระดับจังหวัด ด้านการควบคุมกำกับติดตาม ขาดการควบคุมติดตามจากประชาชนในพื้นที่ ขาดการประเมินผลอย่างต่อเนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่น สอดคล้องกับ สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์(2555)กล่าวในคู่มือแนวทางการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ โครงการเมื่อนานมาแล้ว เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารและการจัดการเชิงบูรณาการ ยังขาดการวางแผนบูรณาการ ผู้ขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่ และผู้ควบคุมกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ยังไม่มีชัดเจน สอดคล้องกับ กรมกิจการเด็กและเยาวชน(2560) กล่าวว่า การขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 ที่ผ่านมามีทั้งผลสำเร็จและข้อจำกัดซึ่งได้ให้บทเรียนทั้งด้านการบริหารจัดการและความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของแผน จากผลการประเมินแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 พบว่ามีประเด็นท้าทายที่จะต้องดำเนินการต่อเนื่อง คือ การมีกลไกพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพที่อาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยวางระบบการบริหารแบบบูรณาการให้เป็นเป็นยุทธศาสตร์สำคัญหนึ่งของประเทศ ตามห่วงโซ่แห่งคุณค่า ครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนกระทั่งปลายน้ำ ออกแบบโครงสร้างและระบบบริหารงานราชการในส่วนภูมิภาค สร้างกลไกระดับตำบล ระดับอำเภอ สู่ระดับจังหวัด และขับเคลื่อนสู่ภาพรวมในระดับภาค ปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณตามความต้องการและจำเป็นของพื้นที่ โดยเน้นการยึดพื้นที่เป็นตัวตั้ง ให้มีลักษณะยึดยุทธศาสตร์และเป้าหมายร่วมคือคุณภาพชีวิตเป็นหลัก พัฒนาเป็นรูปแบบและวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมปัจจุบัน จากคำกล่าวของสรินทร์ เขียวโสธร(2554)ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารแบบบูรณาการ ดังนั้นรูปแบบการบริหารและการจัดการแบบบูรณาการลักษณะการทำงานที่มีเป้าหมายเดียวกัน ยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกัน รวมทั้งวิสัยทัศน์องค์กรไปในทิศทาง

เดียวกัน ทิศทางการทำงานชัดเจน บริหารและจัดการที่ปรับตัวเองได้ตลอดเวลา หัวใจสำคัญคือมุ่งผลประโยชน์ เด็กและเยาวชนเป็นหลัก กำหนดบทบาทของผู้นำเป็นแบบเจ้าภาพ รับผิดชอบร่วมกันทั้งหมด โรงเรียนเป็นผู้ประสานงานตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ ให้สอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค และรองรับ การตั้งสำนักงานบริหารแบบบูรณาการในสำนักงานภาคต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

หน่วยงานราชการ หน่วยงานส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก และเยาวชนกำหนดนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วยกันขับเคลื่อนสภาพเด็กและเยาวชนระดับต่างๆให้เป็น รูปธรรมอย่างชัดเจน ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกลไกการทำงานแบบบูรณาการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน และ จัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับต่างๆอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่อง ผลกระทบของรูปแบบการบริหารการดำเนินงานภาครัฐ กับความ สอดคล้องความต้องการการพัฒนาของชุมชนท้องถิ่นในปัจจุบัน ศึกษานโยบายการพัฒนาเด็กและเยาวชนของ หน่วยงานทุกภาคส่วน และการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยพระระดับที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการการพัฒนา เด็กและเยาวชน เพื่อที่โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนจะได้ทราบ และเข้าถึง สภาพปัญหา ปัจจัยเหล่านั้นสามารถวางแผนแก้ไขปัญหา และพัฒนาเด็กและเยาวชนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของโลกและก้าวเข้าสู่การประเทศไทย 4.0 ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช และอาจารย์ ดร.สุวดี อุปปินใจ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนช่วยตรวจสอบ แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความหวังดีเสมอมา ส่งผลให้การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- จำลอง คำบุญชู. (2556). **โครงการติดตามสภาวการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด (Child Watch) ปี 2556 : ภาคเหนือตอนบน (เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน ลำปางและลำพูน).** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สถานีตำรวจภูธรวังเหนือ. (2559). **รายงานการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงาน ตำรวจ.จังหวัดลำปาง**
- งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวังเหนือวิทยา(2559).**เอกสารรายงานโครงการ.สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต35.**
- สำนักงานพระราชกฤษฎีกา.(2546).**พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินพ.ศ.2534.สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน2560,:** <https://www.etda.or.th>
- อำเภอวังเหนือ. (2559).**รายงานการประชุมหัวหน้าส่วนฯอำเภอวังเหนือ. จังหวัดลำปาง**

- ประเวศ เวชชะ.(2559).**การบริหารหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้.**(ครั้งที่ 3).
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- โรงเรียนวังเหนือวิทยา.(2559).**เอกสารรายงานการประเมินตนเอง.จังหวัดลำปาง : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต35.**
- สำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยสาขาวังเหนือ(2559).**รายงานการประชุมหัวหน้าส่วนอำเภอวังเหนือ.
จังหวัดลำปาง**
- งานป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนโรงเรียนวังเหนือวิทยา(2559).**รายงานการประชุมหัวหน้าส่วนอำเภอ
วังเหนือ. จังหวัดลำปาง**
- กรมกิจการเด็กและเยาวชน.(2560).**ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ 2560-2564.**สืบค้นเมื่อ 21
กันยายน2560,กรมกิจการเด็กและเยาวชน(ดย.): <http://dcy.go.th>
- สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.(2555).**คู่มือแนวทางการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ:
กรณีศึกษาโครงการเมืองน่าอยู่น่าอยู่.กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม: กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**
- รจนา คงคาลับ.(2550) **ปัจจัยส่วนบุคคลและสัมพันธภาพในครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี. ปริญญา.
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนสังคมศาสตร์) สาขาพัฒนาสังคมศาสตร์ โครงการสหวิทยาการระดับ.
บัณฑิตศึกษา**